

Słowacja

Gospodarka Słowacji

Gospodarka Słowacji znajduje się w fazie intensywnego rozwoju. W ciągu ostatnich 5 lat, realny dochód *per capita* wzrastał w tempie ok. 3% rocznie, wspierany silną dynamiką tworzenia miejsc pracy, wzrostem płac oraz rosnącą akcją kredytową. Według wstępnych danych w **2018 r. PKB wzrósł o 4,1%**. Głównymi filarami wzrostu były konsumpcja gospodarstw domowych oraz inwestycje prywatne i publiczne. W najbliższych kilku latach należy oczekiwać podobnego tempa wzrostu gospodarczego: 4,3% w 2019 r. i 4% w 2020 r. Dynamicznemu wzrostowi gospodarczemu Słowacji mogą zagrażać czynniki zewnętrzne (rosnący protekcyjizm handlowy - główne ryzyko dla zależnej od eksportu gospodarki Słowacji, a także ewentualne zawirowania finansowe w strefie euro) oraz wewnętrzne (niskie tempo wzrostu produktywności czynników wytwórczych, wysokie zadłużenie gospodarstw domowych oraz niedobór wykwalifikowanej siły roboczej na krajowym rynku pracy. Według prognoz bezrobocie może zmniejszyć się do poziomu 5,5% w 2021 r.).

Dane makroekonomiczne

Wskaźnik	2014	2015	2016	2017	2018	2019 prognoza
PKB w mld euro / c.bieżące/	76,1	78,9	81,2	84,9	88,6	
PKB (wzrost w %. c. stałe)	2,8	3,9	3,3	3,4	4,1	4,3
PKB na 1 mieszk.(tys. EUR)	14,0	14,6	14,9	15,6	bd.	bd.
Saldo budżetu państwa (w % PKB)	-2,9	-2,6	-2,2	-0,8	-0,6	-0,3
Dług publiczny (w % PKB)	53,5	52,2	51,8	50,9	48,8	46,4
Inflacja (w %)	-0,1	-0,3	-0,5	1,4	2,5	2,6
Stopa bezrobocia(w %) - ILO	13,2	11,5	9,7	8,1	6,9	6,3
Eksport (w mld euro)	64,7	67,7	70,0	74,8	79,9	8,0*
Import (w mld euro)	60,0	64,4	66,4	71,7	77,4	6,8*
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (EUR)	858	883	912	954	1013	bd.

Dane: Eurostat, KE – Autumn 2018 Economic Forecast, *- wzrost w %

Filarem słowackiej gospodarki jest przemysł motoryzacyjny - zakłady Volkswagen (region bratysławski), KIA (region żyliński), PSA Peugeot Citroen (region trnawski) i Jaguar Land Rover (region nitrzański). Udział tej branży w przemyśle Słowacji wynosi 46,8%, a w eksporcie 35%. W 2018 r. na Słowacji wyprodukowano ponad 1,1 mln aut osobowych. Słowacja jest największym na świecie producentem samochodów osobowych *per capita*. Duże znaczenie mają również: przemysł elektrotechniczny i elektroniczny - Siemens (region bratysławski), Samsung, Foxconn (region nitrzański oraz trnawski), przemysł chemiczny (rafineria Slovnaft/MOL w regionie bratysławskim), metalurgiczny (US Steel w regionie koszyckim) oraz elektroenergetyka (Slovenské elektrárne / ENEL).

W 2018 r. słowacki eksport wzrósł o 6,8% i osiągnął wartość prawie 80 mld EUR. Natomiast import wyniósł ponad 77 mld EUR i wzrósł o 7,9%. Najważniejsze produkty eksportowe to maszyny, urządzenia i elektronika (23,1%) oraz auta i inne środki transportu (22,4%). 90,3% słowackiego

eksportu trafia do Europy, w tym ponad 85% do krajów Unii Europejskiej. Najwięcej towarów jest wysyłanych do Niemiec (22,2%), Republiki Czeskiej (11,9%) i do Polski (7,6%). Następne w kolejności są: Francja (6,3%), Włochy (5,8%), Austria (5,7%) oraz Wielka Brytania (5,2%). Niemcy są też niekwestionowanym liderem słowackiego importu (17,7%). Drugie miejsce zajmują Czechy (10,2%), trzecie i czwarte Chiny i Korea Południowa z identycznym udziałem 5,8%. Polska jest piąta z udziałem 5,4 w słowackim imporcie.

Polsko-słowacka współpraca handlowa

Według danych GUS, w 2018 r. odnotowaliśmy wzrost obrotów handlowych ze Słowacją o prawie 9% w stosunku do 2017 r. Słowacja była 13 partnerem handlowym Polski, biorąc pod uwagę obroty towarowe ogółem, zajmowała 11 miejsce w polskim eksporcie, zaś 14 miejsce w imporcie.

Wymiana handlowa ze Słowacją wyniosła w 2018 roku 9,7 mld EUR, w tym polski eksport 5,7 mld EUR, zaś import 4 mld EUR. Polska posiada dodatnie saldo handlowe w obrotach handlowych ze Słowacją w wysokości ponad 1,7 mld EUR.

Polsko-słowacka wymiana handlowa

	2013	2014	2015	2016	2017	Dynamika 2016=100	2018	Dynamika 2017=100
Eksport	4,09	4,20	4,61	4,56	5,19	113,9	5,69	109,6
Import	3,12	3,12	3,22	3,62	3,70	102,2	3,99	107,8
Obroty	7,21	7,32	7,83	8,17	8,89	108,7	9,68	108,9
Saldo	0,97	1,08	1,38	0,94	1,49	x	1,70	x

Dane: GUS (mld EUR)

Najważniejsze grupy towarowe w polskim eksporcie na Słowację w 2018 r. to: wyroby przemysłu elektromaszynowego - ponad 31% udziału, wyroby metalurgiczne – ponad 15%, wyroby przemysłu chemicznego – prawie 14%, artykuły rolno-spożywcze – 12,5%, produkty mineralne - ok. 7%.

Największe pozycje polskiego eksportu to: części i akcesoria do pojazdów samochodowych – 15% ogółu eksportu, meble do siedzenia – 3,4%, energia elektryczna – 2,4 %, pozostałe meble- 1,9%, mięso drobiowe – 1,7%, pozostałe art. z tworzyw sztucznych – 1,4% oraz szkło hartowane, mięso wieprzowe, węgiel i brykiety, izolowane druty i kable, sztaby i pręty ze stali niestopowej, art. budowlane z tworzyw sztucznych.

Największe grupy towarowe w polskim imporcie to: wyroby przemysłu elektromaszynowego - ponad 34% udziału, wyroby metalurgiczne – ponad 26%, wyroby przemysłu chemicznego - ok.13%, art. rolno-spożywcze – ok. 9% oraz produkty mineralne – prawie 6%.

Do najważniejszych pozycji polskiego importu należały: wyroby walcowane na gorąco, płaskie z żeliwa lub ze stali niestopowej - 6,8%, samochody osobowe – 6,1%, aparatura odbiorcza dla telewizji, monitory, projektory wideo – 5,4%, oleje z ropy naftowej, inne niż surowe - 4,8%, części i akcesoria do pojazdów samochodowych – 4,8% oraz opony, wyroby walcowane na zimno, silniki elektryczne i prądnice oraz aparatura do telefonii i telegrafii przewodowej.

Polsko-słowacka współpraca inwestycyjna

Na koniec 2017 r. skumulowana wartość polskich inwestycji na Słowacji wyniosła 469,2 mln EUR.

Polskie inwestycje na Słowacji związane są głównie z dystrybucją towarów rynkowych (materiały budowlane, meble, artykuły rolno-spożywcze, tekstylia, obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego) oraz z branżą samochodową. Największe polskie inwestycje dotyczą produkcji i dystrybucji napojów (Maspex Wadowice) oraz usług doradztwa komputerowego i sprzedaży oprogramowania (Asseco Poland, Comarch), jak też dystrybucji materiałów budowlanych i artykułów wyposażenia wnętrz (Merkury Market). Ponadto firma Black Red White zakupiła większościowy pakiet akcji spółki Luto a.s. z siedzibą w Koszycach – właściciela sieci salonów meblowych Mega Nabytok. Ważnym polskim inwestorem na rynku słowackim jest firma CCC, która posiada na Słowacji 51 sklepów z obuwem. Wzrasta liczba firm polskich działających na Słowacji. Według danych spółki Bisnode w maju 2018 r. funkcjonowało w tym kraju 1772 spółek z kapitałem polskim. Na koniec 2017 r. spółek takich było 1658, a rok wcześniej 1553. Wiosną 2019 r. PKN Orlen otworzył na Słowacji (miejscowość Malacky, ok. 40 km na północ od Bratysławy) pierwszą stację benzynową pod marką Benzina. Do końca roku planuje otworzyć ogółem 10 stacji, docelowo 50. Benzina to marka stacji paliwowych czeskiego Unipetrolu, w którym PKN Orlen posiada 100% akcji.

Skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji Słowacji w Polsce na koniec 2017 r. wyniosła 246,2 mln EUR. Według danych GUS, na koniec 2017 r. w Polsce funkcjonowało 158 podmiotów z kapitałem słowackim. Wśród najważniejszych inwestorów słowackich w Polsce należy wymienić: HB Reavis (firma deweloperska, która realizuje projekt Varso Place w Warszawie), Eset (technologie IT) oraz J&T (private equity) inwestującą głównie w branży turystycznej.

Potencjalne dziedziny współpracy

Perspektywiczna jest nadal współpraca w dziedzinie energetyki, w przemyśle motoryzacyjnym, budownictwie, obszarze nowoczesnych technologii, w przemyśle rolno-spożywczym.

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii
kwiecień 2019 r.